

Bryssel, 30. kesäkuuta 2025
(OR. en)

10338/25

ECOFIN 793
UEM 293
SOC 437
EMPL 301
ECB
EIB

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	Päätelmät makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn mukaisista vuoden 2025 perusteellisista tarkasteluista – Hyväksyminen

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena ehdotus neuvoston päätelmiksi makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn mukaisista vuoden 2025 perusteellisista tarkasteluista.

EHDOTUS NEUVOSTON PÄÄTELMIKSI MAKROTALouden EPÄTASAPAINOA
KOSKEVAN MENETTELYN MUKAISISTA VUODEN 2025 PERUSTEELLISISTA
TARKASTELUISTA

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

1. PANEE MERKILLE, että vuonna 2024 useiden jäsenvaltioiden talouskehitys oli suhteellisen suotuisaa, mikä auttoi lieventämään joitakin epätasapainojen taustalla olevia pitkäaikaisia haavoittuvuuksia. KOROSTAA, että inflaatio- ja kustannuspaineet ovat vähentyneet entisestään. TOTEAA, että epävarmuus on lisääntynyt merkittävästi geopoliittisen ja kaupallisen ympäristön muuttuessa, mikä lisää epätasapainoihin liittyviä riskejä.
2. KATSOO, että vuoden 2025 perusteellisissa tarkasteluissa esitetään korkealaatuinen ja kattava analyysi kunkin tarkasteltavana olevan jäsenvaltion tilanteesta. ON TYYTYVÄINEN siihen, että komissio julkaisi makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn mukaiset perusteelliset tarkastelukertomukset vuoden 2025 alussa. KOROSTAA, että on tärkeää jatkaa epätasapainojen seurantaa makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn puitteissa.
3. KOROSTAA kattavan analyysin ratkaisevaa merkitystä nykyisten epätasapainojen seurannassa ja mahdollisten makrotalouden haavoittuvuuksien tunnistamisessa. TOTEAA, että komissio on yleisesti ottaen soveltanut asiaankuuluvia analyysivälineitä, joita on täydennetty merkittävällä laadullisella analyysillä, ottaen huomioon kunkin jäsenvaltion erityiset haasteet. ON TYYTYVÄINEN tulevaisuuteen suuntautuvan analyysin käyttöön ja asiaan liittyvien politiikkojen arviointiin, ottaen huomioon myös epätasapainojen vakavuus ja kehitys. KOROSTAA talouden varantoihin ja virtoihin liittyvien indikaattorien merkitystä arvioinnissa, poliittisten toimenpiteiden roolia sekä menettelyn EU:ta ja euroaluetta koskevaa ulottuvuutta. KOROSTAA, että kansallisten talouspolitiikkojen heijastusvaikutusten arviointi on edelleen erittäin tärkeää. KOROSTAA, että on tärkeää varmistaa yhdenvertainen kohtelu tietojen ja toteutettujen politiikkojen objektiivisen arvioinnin perusteella.

4. TOTEAA, että inflaatioerot ovat edelleen kaventuneet, vaikka viime vuosina kertyneet inflaatioerot ovatkin huomattavat. PANEE MERKILLE, että yksikkötyökustannusten nousu hidastui vuonna 2024 mutta pysyi useissa tapauksissa merkittävänä tilanteessa, jossa työmarkkinat olivat kireät ja tuottavuuden kasvu heikkoa. PANEE MERKILLE, että hinta- ja kustannuspaineiden odotetaan helpottuvan entisestään lähitulevaisuudessa, mutta erot säilyvät todennäköisesti myös jatkossa.
5. KOROSTAA, että vaihtotaseen alijäämät ja ylijäämät ovat edelleen suuria joissakin jäsenvaltioissa, mikä johtuu usein kotimaisen kysynnän dynamiikasta. KOROSTAA, että joissakin jäsenvaltioissa suuret julkisen talouden alijäämät muodostavat merkittävän osan talouden ulkoisista lainanottotarpeista. TOTEAA, että vaihtotaseiden muutosten ennustetaan olevan vähäisiä niin alijäämien kuin ylijäämienkin osalta. Epävarmuus on suurta, ja se kohdistuu erityisesti jäsenvaltioihin, jotka ovat pitkälle integroituneet kauppaan, mukaan lukien globaalit arvoketjut, ja jäsenvaltioihin, joilla on suuria ulkoisen rahoituksen tarpeita. TOTEAA, että jäsenvaltiot, joiden ulkomainen nettovarallisuusasema oli negatiivisempi, hyötyivät lisäparannuksista nimellisen talouskasvun tukemana. Viimeksi mainitun vaikutuksen odotetaan kuitenkin vähenevän inflaation hidastuessa edelleen.
6. PANEE MERKILLE, että asuntojen hintojen dynaamisuus lisääntyi vuonna 2024 tulojen kasvun ja rahoitusehtojen kevenemisen myötä, kun kahtena edellisellä vuonna hintakehitys oli ollut hyvin vaatimatonta tai negatiivista. Joissakin jäsenvaltioissa asuntojen hinnat ovat kuitenkin aiempia huipputasoja alhaisempia. TOTEAA, että monissa jäsenvaltioissa asuntojen hintojen odotetaan edelleen nousevan pitkäaikaisten rakenteellisten vaikutusten, kuten asuntotarjonnan pullonkaulojen, veropolitiikan ja tehottomien vuokramarkkinoiden, vuoksi.
7. PANEE MERKILLE, että vuonna 2024 useissa jäsenvaltioissa kotitalouksien ja yritysten velka suhteessa BKT:hen saavutti alimman tasonsa vuosiin. TOTEAA, että yksityisen sektorin lainanoton odotetaan jälleen lisääntyvän, kun rahoitusehdot ovat keventyneet. PANEE MERKILLE, että julkisen velan taso ja kehitys vaihtelevat huomattavasti EU:n jäsenvaltioiden välillä, sillä velkasuhteet ovat laskeneet edelleen joissakin jäsenvaltioissa, kun taas toisissa ne ovat viime aikoina kasvaneet. TOTEAA, että koko EU:n julkisen talouden velkasuhteen supistuminen pysähtyi vuonna 2024 ja on edelleen pandemiaa edeltäneen vuoden 2019 tason yläpuolella, ja sen ennustetaan kasvavan hieman tulevina vuosina. Jos politiikka säilyy muuttumattomana, ennusteet vaihtelevat myös EU:n jäsenvaltioiden välillä. Finanssi- ja rakennepoliittisten suunnitelmien täytäntöönpanon odotetaan johtavan velkasuhteiden supistumiseen tai vakautumiseen keskipitkällä aikavälillä.

8. KOROSTAA, että pankkiala on vahvistunut edelleen ja että vakavaraisuussuhteet ja kannattavuus ovat edelleen korkeat. PANEE MERKILLE, että järjestämättömien lainojen määrä on edelleen vähentynyt tai vakautunut niissä jäsenvaltioissa, joissa ne olivat aiemmin merkittävämpiä. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että järjestämättömille lainoille on luotu tehokkaat jälkimarkkinat, jotka ovat tällä hetkellä sellaisten pankkialan ulkopuolisten suurten palveluntarjoajien hallussa, jotka toimivat yleensä rajojen yli ja ovat edelleen suurelta osin keskittyneet muutamaaan jäsenvaltioon. PANEE MERKILLE, että makrotalouden vakauden jatkuminen edellyttää jatkuvaa valppautta.
9. PANEE MERKILLE, että makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn puitteissa Kyproksella ja Saksalla ei enää ole epätasapainoja. TOTEAA, että Kyproksella ulkoiseen, yksityiseen ja julkiseen velkaan liittyvät haavoittuvuudet vähenevät, mikä johtuu myös voimakkaasta talouskasvusta, ja että vaihtotaseen alijäämä on edelleen merkittävä, kun taas haavoittuvuuksiin puuttumiseksi toteutettavien toimenpiteiden täytäntöönpanossa on edistytty. TOTEAA, että Saksassa suureen vaihtotaseen ylijäämään liittyvät haavoittuvuudet, joilla oli rajat ylittävää merkitystä, ovat vähentyneet vuosien mittaan, kun taas politiikkatoimia on jatkettava jo ilmoitettujen merkittävien politiikkatoimien mukaisesti.
10. PANEE MERKILLE, että Virossa ei ole havaittu epätasapainoja. PANEE MERKILLE, että Virossa viime vuosina havaittujen hinta- ja kustannuskilpailukyvyn heikkenemiseen liittyvien haavoittuvuuksien taustalla on vaikuttanut pitkittynyt taantuma, ja asuntojen hinnat ovat nousseet huomattavasti, mutta yleisesti ottaen haavoittuvuudet näyttävät tällä hetkellä olevan hallinnassa.
11. PANEE MERKILLE, että Alankomaissa, Italiassa, Kreikassa, Ruotsissa, Slovakiassa ja Unkarissa on edelleen epätasapainoja.
12. PANEE MERKILLE, että Romaniassa on edelleen liiallisia epätasapainoja. PANEE MERKILLE, että Romaniassa haavoittuvuudet lisääntyivät sekä julkisen talouden että vaihtotaseen alijäämien kasvaessa ja kustannuskilpailukyvyn heikentyessä. KOROSTAA, että tarvitaan rakenneuudistuksia ja erityisesti Romanian elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sekä keskipitkän aikavälin finanssi- ja rakennepoliittiseen suunnitelmaan sisältyviä rakenneuudistuksia, jotta voidaan vahvistaa kilpailukykyä ja vientitulosta ja houkutella lisää EU:n rahoitusta.

13. KEHOTTA soveltamaan makrotalouden epätasapainoa koskevaa menettelyä täysimääräisesti ja käynnistämään tarvittaessa liiallista epätasapainoa koskevan menettelyn. KOROSTAA, että on tärkeää toteuttaa ripeitä ja jatkuvia politiikkatoimia erityisesti elpymis- ja palautumissuunnitelmiin, keskipitkän aikavälin finanssi- ja rakennepoliittisiin suunnitelmiin ja vastaaviin eurooppalaisen ohjausjakson maakohtaisiin suosituksiin sisältyvien makrotalouden epätasapainojen korjaamiseksi.
-